

PRILOŽNOST

Anka Lisec

glavna in odgovorna urednica Geodetskega vestnika

»Človek izumlja, da sebi in družbi olajša življenje,« pravi stara modrost. V obdobju izredno hitrega razvoja informacijske in komunikacijske tehnologije, v obdobju vsakodnevnih invencij in inovacij bi pričakovali, da je življenje, delovanje človeka in družbe iz trenutka v trenutek bolj enostavno, bolj sproščeno, bolj kakovostno ... Nепrestano uvajamo novosti, prizadevamo si za optimizacijo in učinkovitost svojega delovanja, skorajda kronično smo obsedeni s hitrostjo – a zdi se, da imamo vse manj od tega. »Kako to? Kdo ali kaj narekuje ritem našega razvoja, ritem našega življenja? Je to splošni družbeni pojav ali težava posameznika?« se sprašujejo avtorji zanimivega nemškega dokumentarnega filma Hitrost – Iskanje izgubljenega časa (Speed – auf der Suche nach der verlorenen Zeit). V iskanju odgovora na navedena vprašanja avtorji ugotovijo: nove tehnologije in pristopi prinašajo priložnost za bolj kakovostno življenje, a priložnost še ne pomeni razvoja v najširšem smislu – ta pride, če res želimo kaj spremeniti in se za to tudi trudimo. Ne smemo se izgubiti v podrobnostih, v posameznih rešitvah, te moramo sprejeti in uporabiti tako, da bodo nam vsem v prid.

Tehnološki in splošni družbeni razvoj je v preteklih desetletjih močno zaznamoval tudi področje geodezije. Geodetska služba in na sploh geodetska stroka sta v večini razvitih državah dobili vodilno vlogo na področju prostorske podatkovne infrastrukture in zemljiške administracije. Pri tem je treba poudariti, da se v teh državah sistemi prostorske podatkovne infrastrukture in zemljiške administracije uvrščajo ob bok javnim infrastrukturam, ki so ključnega pomena za gospodarsko dejavnost neke skupnosti, kot so prometna, energetska in telekomunikacijska infrastruktura! Pomen in nujnost uradne prostorske podatkovne infrastrukture z zemljiško administracijo se med drugim utemeljujeta z oceno, da se več kot 80 % naših odločitev neposredno ali posredno nanaša na prostor, lokacijo. K sreči imamo na voljo zmogljive in tehnološko dovršene sisteme – tako za posamični, individualni kot za množični zajem podatkov o pojavih v prostoru. Človeštvo še nikoli ni imelo tako velike množice prostorskih podatkov; na voljo imamo zmogljive sisteme za shranjevanje, obdelavo in posredovanje podatkov, o katerih so še pred desetletji lahko le sanjali. Hitro in kakovostno lahko zajemamo prostorske podatke, jih shranjujemo, analiziramo in posredujemo. Hitreje kot kadarkoli prej ... Priložnosti, ki jih prinaša tehnološki in splošni razvoj, so na dosegu roke. A vendar se v geodeziji in strokah, povezanih z njo, vse prepogosto srečujemo z vprašanji, kako zagotoviti ustrezne in kakovostne prostorske podatke za vso državo, kako najti čas za

iskanje ustreznih strokovnih in sistemskih rešitev, kako najti čas za njihovo udejanjanje. Kako to?

Odgovor je najverjetneje precej preprost. V množici novih tehnologij in podatkov pogosto pozabljamo, da so osnovni koncepti stroke še vedno isti. Spremenila se je tehnologija, spremenile so se potrebe posameznikov in družbe, prišli so novi izzivi – toda temeljni koncepti so se ohranili: brez inženirskega pristopa kakovostnih sistemskih rešitev ne bomo mogli razviti. Veliko dobrih zamisli se je oblikovalo v zadnjem desetletju na nacionalni in mednarodni ravni, tudi na področju javne geodetske službe. Razmišljamo, razpravljamo, domišljamo si zasnove sistemskih in strokovnih rešitev. A zamisel ni dovolj. Je le začetek. Nevarnost je v tem, da bi o njej predolgo razpravljali, in ko se to zgodi, najdeš vse preveč izgovorov, zakaj ne bi delovalo. To potem počneš tako dolgo, dokler samega sebe ne prepričaš, da se je verjetno res najboljše sploh ne lotiti ... Zagotovo so pomembno gonilo napredka nove ideje in priložnosti. Toda pri tem se bo tudi ustavilo, če ne bomo zbrali volje in ljudi, ki jih bodo uresničili.

Sodeč po prispevkih, ki so bili objavljeni v letošnjem letniku Geodetskega vestnika, z veseljem ugotavljam, da se v naši stroki že udejanja veliko novih zamisli. To dokazuje tudi obsežna vsebina zadnje številke letnika 2014. Hvala vsem avtorjem, ki ste to leto z znanstvenimi in strokovnimi članki delili svoje znanje in izkušnje z nami, bralci Geodetskega vestnika. Prav tako hvala vsem, ki ste z nami delili različna strokovna mnenja, nas seznanjali z novostmi iz stroke in popestrili branje z utrinki iz društvenih dejavnosti. Brez vaših prispevkov, brez pomoči recenzentov in članov uredniškega odbora revija ne bi bila takšna, kot je. Lepo sodelovanje s celotno ekipo, odzivi avtorjev in bralcev, dajejo ožjemu uredniškemu odboru le še več idej in navdušenja za delo v prihodnje.

Leto dni urednikovanja je obogatilo tudi moje poglede na stroko. Ob nekoliko bolj intenzivnem spremljanju dogajanja na našem strokovnem področju smo lahko prepričani, da na naša vrata, vrata geodetske stroke, vztrajno trka »gospa priložnost«. Potrebujemo le pogum in voljo, da jih odpremo in priložnost sprejmemo, tako da bomo imeli kaj od tega in bomo z dejanji upravičili pomen geodetske stroke, tudi v okviru javnega interesa.

V prihajajočem letu vam želim poguma, volje in dobrih, kakovostnih odločitev pri srečevanju z novimi priložnostmi – tako v osebnem kot poslovnem življenju. Srečno!